

MỘT VÀI SUY NGHĨ GÓP PHẦN ĐỊNH HƯỚNG PHÁT TRIỂN ĐÀO TẠO CỦA TRƯỜNG ĐẠI HỌC TRONG THỜI KÌ MỚI

NGUYỄN HUY THÔNG*

Đổi mới căn bản, toàn diện GD-ĐT không thể không đề cập đến phát triển một nền giáo dục sáng tạo. Để đào tạo (ĐT) được nguồn nhân lực đáp ứng yêu cầu của xã hội Việt Nam thời kì CNH, HĐH và hội nhập quốc tế, mỗi nhà trường, trong đó có Trường Đại học (ĐH) Thái Bình Dương, cần nâng cao hơn nữa chất lượng ĐT của cơ sở. Chúng tôi đưa ra vài ý kiến nhằm góp phần vào định hướng xây dựng và phát triển Trường ĐH Thái Bình Dương trong thời kì mới.

1. Xây dựng đội ngũ giảng viên, cán bộ quản lí (QL) có trình độ chuyên môn giỏi, nghiệp vụ tốt, có đạo đức và dám đổi mới

Người thầy có tầm quan trọng đặc biệt trong việc ĐT HS, SV thành tài. Muốn có HS, SV giỏi phải có thầy giỏi. Như vậy, bản thân người thầy phải luôn luôn nỗ lực vươn lên để hoàn thành sứ mệnh cao quý mà xã hội đã giao phó. Kiến thức của người thầy sau 5 năm đi dạy đã lạc hậu, do vậy mà muốn giảng hay, truyền đạt chính xác kiến thức thì họ phải không ngừng chất chiu, học hỏi, thu lượm và cập nhật kiến thức mới. Sau mỗi giờ giảng, người thầy cần tự rút kinh nghiệm, phải tìm ra điểm yếu để khắc phục ngay. HS, SV rất mong đợi sự đổi mới của người thầy. Nếu ai đó không chịu động não, vẫn dạy theo lối “độc thoại”, “thầy đọc trò chép”, ghi nhớ máy móc... thì tiết học sẽ tẻ nhạt biết chừng nào. Dester Werg nói: “*Người thầy giáo tôi truyền đạt chân lí, người thầy giáo giỏi dạy cách tìm chân lí*”. Mỗi bài giảng là một sản phẩm kết tinh bởi trí tuệ, niềm tin và tấm lòng người thầy muốn truyền đến cho người học kiến thức của nhân loại. Tác phẩm hay, người học sẽ luôn nhớ mãi và thêm trân trọng, quý mến người thầy. Tuy nhiên, để bảo đảm cho người thầy toàn tâm, toàn ý, yên tâm công tác cần có chế độ đãi ngộ, tạo môi trường làm việc tốt có điều kiện trau dồi chuyên môn, nâng cao trình độ và nghiệp vụ giảng dạy. Lao động sư phạm của người thầy là một dạng “lao động đặc biệt” cần được tổ chức hợp lí mới đem lại hiệu quả cao.

Hiện nay, các trường ngoài công lập đang lâm vào tình thế bị cơ chế “ràng buộc” chưa thực sự được “cởi trói”, giải phóng để hướng tới nền giáo dục ĐH dân chủ, được tự chủ toàn diện để phát triển. Vì vậy, cán bộ QL các cơ sở này phải thay đổi tư duy trong QL; đổi mới cách QL, đánh giá giáo dục ĐH trong nền kinh tế thị trường và hội nhập quốc tế; cần tăng cường công tác kiểm tra để sửa sai kịp thời, hạn chế điểm yếu; sáng tạo, tìm bước đột phá, biết “đi tắt, đón đầu”, chủ động hợp tác quốc tế, tìm con đường ngắn nhất rút ngắn khoảng cách với các trường trong khu vực miền Trung để phát triển bền vững.

2. Đổi mới chương trình ĐT

Đổi mới chương trình ĐT là một yêu cầu cấp bách để đảm bảo mục tiêu và chất lượng trong ĐT. Từ ngày 01/01/2013 Luật Giáo dục đại học chính thức có hiệu lực. Theo đó, Bộ GD-ĐT sẽ không quy định “chương trình khung” như trước đây mà chỉ quy định thời gian ĐT, khối lượng kiến thức tối thiểu; yêu cầu về năng lực mà người học đạt được sau khi tốt nghiệp; cách tiếp cận QL chất lượng cũng thay đổi theo quan điểm không đánh giá kết quả ĐT bằng số lượng các môn học đã hoàn thành, mà bằng khối lượng kiến thức người học tích lũy được qua mỗi chương trình, hệ thống giáo dục ĐH cũng thay đổi theo mục tiêu ĐT để đáp ứng nhu cầu nhân lực đa dạng...

Như vậy, cơ quan QL GD-ĐT đã trao quyền cho các đơn vị ĐT trong xây dựng chương trình. Với mục tiêu đặt ra ở các cơ sở giáo dục ĐH, các trường tự lựa chọn thiết kế xây dựng chương trình theo những hướng khác nhau để đáp ứng mục tiêu ĐT. Chương trình mà Trường ĐH Thái Bình Dương xây dựng phải tiên tiến về nội dung, cập nhật được kiến thức mới, theo hướng “mở”; tuân thủ nguyên tắc “*cơ bản, tinh giản, hiện đại*”; phải gắn phương pháp giảng dạy tiên tiến để biên soạn chương trình, giúp người học phát huy khả năng nhận thức, tư duy và sáng tạo, để đáp ứng xây

* Trường Đại học Thái Bình Dương

dựng nền giáo dục mở, *thực học, thực nghiệp*. Chương trình giáo dục cũng cần được tích hợp để phục vụ phát triển năng lực và phẩm chất người học, phát triển nhân văn, hài hòa “*đức, trí, thể, mỹ*”; phát huy sự sáng tạo trong môi trường tự do và dân chủ.

Sản phẩm của quá trình ĐT là nguồn nhân lực. Nguồn nhân lực chất lượng cao phải là nguồn nhân lực phát triển cả về trí lực và thể lực, cả về khả năng lao động, về tinh tích cực chính trị - xã hội; có đạo đức, tình cảm trong sáng; có năng lực thích nghi và sáng tạo để sẵn sàng làm việc trong môi trường áp lực cao khi hội nhập quốc tế. Trường ĐH Thái Bình Dương cần tăng cường hợp tác quốc tế trong ĐT; kết hợp giữa nhà trường với doanh nghiệp trong ĐT, theo đó phải kết cấu chương trình chính thể gồm lý thuyết 6 phần và thực tiễn, thực hành là 4 phần; lộ trình kết hợp phải “rải đều” từ năm đầu tiên đến năm cuối. Trong chương trình ĐT cần có một học kỳ rèn luyện kỹ năng sống và giáo dục quân sự. Học kỳ quân sự sẽ giúp SV được rèn luyện kỷ luật nếp sống, tác phong của người lính, giúp ích rất nhiều cho các em trong thực tiễn cuộc sống.

3. Đổi mới phương pháp dạy học theo hướng hiện đại, cụ thể: dạy học (DH) để giúp người học dễ hiểu, dễ nhớ để khắc sâu kiến thức để vận dụng vào thực tiễn; khắc phục lối truyền thụ “áp đặt một chiều”, ghi nhớ máy móc; phát huy tính tích cực, chủ động, sáng tạo và vận dụng kiến thức, kỹ năng của người học; dạy cách học, cách suy nghĩ và tự học. Một số phương pháp dạy học đã đem lại hiệu quả cao như: DH nêu vấn đề; DH lấy người học làm trung tâm; DH theo phương pháp tương tác sư phạm.

DH là hoạt động tổng thể, được hợp thành bởi nhiều yếu tố, trong đó “dạy” và “học” là hai yếu tố cơ bản, quan trọng quy định sự tồn tại và phát triển của quá trình DH. Vì vậy, cùng với việc đổi mới phương pháp giảng dạy thì nhất thiết phải đổi mới phương pháp học của người học. Bản thân người học là đối tượng của hoạt động DH nhưng đồng thời cũng là chủ thể của hoạt động học. Đổi mới phương pháp dạy học chỉ thực sự có hiệu quả khi nó được tiến hành với sự tham gia hưởng ứng của người học. Vì vậy, đổi mới phương pháp dạy học để nâng cao chất lượng ĐT phải là mối quan tâm đặc biệt trong lộ trình định hướng phát triển ĐT của Trường ĐH Thái Bình Dương. Hàng năm, Trường cần tổ chức Hội nghị phổ biến, trao đổi kinh nghiệm học tập cho HS, SV.

4. Đảm bảo cơ sở vật chất phục vụ ĐT

Cơ sở vật chất có tầm quan trọng góp phần tạo nên chất lượng ĐT của một nhà trường - từ lớp học,

giảng đường, phòng thực hành, thí nghiệm cho đến công cụ thiết bị, máy móc, mô hình. Cùng với việc cải thiện tu sửa phòng học, trang bị đủ âm thanh, ánh sáng, các trường ĐH cần: - Trang bị hệ thống phần mềm trong QL giáo dục, QL sinh viên, QL tài chính...; - Trang bị thư viện kỹ thuật số để có thêm nguồn tài liệu cho giảng viên, HS, SV trong giảng dạy, học tập và tham gia nghiên cứu khoa học; - Tạo dựng một cơ sở ĐT có giảng đường, phòng thí nghiệm, phòng học... hiện đại, đạt chuẩn, bảo đảm môi trường học tập cho HS, SV,...

Còn nhiều nội dung cấu thành một chuỗi hoạt động liên tục, tương tác để hỗ trợ và hoàn thiện, tạo dựng được chất lượng ĐT. Nhưng những nội dung đã trình bày ở trên trên là những nội dung quan trọng hàng đầu mà cơ sở ĐT ĐH cần đầu tư ngay để cải thiện điều kiện giảng dạy và học tập nâng cao chất lượng trong quá trình ĐT. □

Tài liệu tham khảo

1. Nghị quyết số 29-NQ/TW ngày 4/11/2013 Hội nghị Trung ương 8 khóa XI về đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo.
2. **Luật Giáo dục đại học**. NXB Chính trị quốc gia - Sự thật, H. 2012.

SUMMARY

Much contents constitute a continuous chain operations, support and interaction to complete, build quality training. But the content presented in the contents above are those of primary importance that the right investment we need to improve the conditions of teaching and learning improve the quality of the training process.

Matlab trong dạy học...

(Tiếp theo trang 37)

SUMMARY

This paper proposes the using MATLAB in power electronics education. The power electronics has many concepts, principles of devices and systems, therefore, the teachers spend alot of time on drawing figures on the blackboard. Moreover, these figures are always in static state, thus it is not easy for students to understand the lesson. Furthermore, power electronics requires practice and experiment aim to verify concepts, principles as well as gain the professional skills. These are always not be done in the laboratory or anywhere in any time. For these reasons, the choice of the packet software to help teachers and students in teaching and learning is very important.